

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 8 Maja r. s. 1829 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 28 kwietnia.

(z Gazety Sanktpetersburskiej).

D. 25 t. m. o godzinie 10tej zrana NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO, CESARZ JEGOMOŚĆ i CESARZOWA JEYMOŚĆ, równie, jako i ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI, NASTĘPCA i WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ PAWŁOWICZ, raczyli opuścić *Carskie-Sięto* i udać się w dalszą podróż, a ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI WIELKIE XIEŻNICZKI, po odjeździe NAYJAŚNIEYSZYCH Swoich Rodziców, tegoż dnia, w godzinę po południu, raczyli powrócić do stolicy w pożądanym stanie zdrowia.

(Journal de St. Petersbourg).

— Przez rozkaz dzienny, pod dniem 20 teraźniejszego miesiąca jenerał major, *Tymofiejew* iszy, naznaczony nac. elnikiem 12tej dywizyi pieszey, na miejsce jenerała porucznika, *Zettuchina* 1go, który naznaczony naczelnikiem całej piechoty odwodowej 2go Woyska, pod naczelnictwem jenerała porucznika *Hrabiego Witta* 1go.

— Przez rozkaz dzienny pod dniem 23 kwietnia, jenerał major *Michajłowski-Danilewski*, liczący się po armii, naznaczony dowódcą 2giej brygady 4tej dywizyi pieszey, na miejsce jenerała majora, *Trisatnego*, który się ma liczyć po kawalerji.

— Radca stanu, *Gewlig*, dyrektor kancelaryi departamentu handlu zewnętrznego, mianowany wice-gubernatorem astrachańskim.

— Radca stanu, *Jakubowski*, dyrektor lombardu sanktpetersburskiego, wyniesiony na rzeczywistego radcę stanu.

— Radca stanu, *Uwarow*, radca kancelaryi stałny dworu, na własną prośbę otrzymał odstawkę.

— Przy ministerjum spraw wewnętrznych w S. Petersburgu, założony został instytut języka kałmuckiego; będzie się w nim uczyło pięciu młodych Kałmuków i dziesięciu młodych Rossyan, którzy wyйдą z instytutu w rangach oficerskich. Dyrekcyja instytutu powierzona jest doktorowi *Szmit*; nauczycielami są: assesor kollegialny *Lebediew*, translator w kolegium spraw zewnętrznych i jeden *Helong* czyli Lama kałmucki.

— Żegluga w porcie taganrogskim rozpoczęła się w tym roku d. 9 t. m.

Statut Orderu ś. Anny. (Ciąg IIIci.)

20. Pod-oficerowie i szeregowi, którzy zasłużyli na znak odznaczenia im właściwego, otrzymują pensyą równą tej płacy, którą pobierali zostając w służbie, przy samém nagradzaniu ich pomienionym dystynkcyi znakiem, tak, iż służąc, otrzymują tę pensyą w dodatku do swojej płacy, po wysłużeniu zaś ustanowionych lat, zatrzymują i w odstawce, do śmierci, gdziekolwiekby się znajdowali.

21. Potrzebną na wypłatę tych dochodów komandorskich sumę Kapituła orderów rossyjskich otrzymuje z Podskarbstwa Państwa, a na rozdawanie pensy niższymi rangom, podług znaków dystynkcyi ś. Anny, na mocy ukazu 4 października 1798 roku, ma Kapituła oddzielać co-rocennie po 50 tysięcy rubli z summ komandorskich przeznaczonych na uczynki miłosierne.

22. Jeżeli się zdarzy tylu kawalerów, że przeznaczony do rozdania summy niższymi z nich nie będzie wystarczało; wtedy młodszy kawalerowie, będą należność swoją otrzymywali tylko wówczas, kiedy w liczbie komandorów i pensyonarzów znajdzie się wakans, i wchodzą do pobierania podług starszeństwa włożenia orderu, nie mieszając klasy z klasą, lecz na każdą klasę osobno.

23. Te pieniężne kawalerom nagrody mają być wydawane każdemu do śmierci, chociażby który z nich szczególną nawet pobierał płacę, a po wzięciu odstawki chociażby i miał pensyą dożywotnią.

24. Także Naymiłosciwiey Postanawiamy, iżby, po śmierci każdego żonatego kawalera, pobierającego dochód komandorski lub pensyą, jeszcze jeden rok wdowa zmarłego pobierała jego pensyą.

25. Nikt w osobie swojej nie może zjednoczyć dwóch komandorstw i dla tego, jeżeli kto, będąc kawalerem 4 klasy, otrzyma znaki 3 klasy, taki zostawuje swe komandorstwo na rzecz następującego po sobie kawalera, toż rozumie się i o dalszych klassach.

26. Oznaczoney liczby pensyonarzów w liczbie wojowników rang niższych, którzy zasłużyli nagrodę znaku dystynkcyi ś. Anny, nie zamierza się, gdyż ona powinna być proporcjonalną do wyznaczoney na ten przedmiot summy.

27. Pierwszeństwo prawa na otrzymywanie z tej summy pensyi, mają niższe rangi wedle starszeństwa udarowania ich znakami, a dla zachowania tego, na miejsce ubytych przez śmierć lub inne jakie zdarzenia pensyonarzów, umieszczają się przez Kapitułę niższe rangi, z kolei NNrów, które u siebie mają na znakach.

28. Po śmierci każdego żonatego pensyonarza, wdowa jego otrzymuje pensyą jeszcze rok jeden.

29. Jeżeli kto z rang niższych, pobierających pensyą za znak dystynkcyi ś. Anny, dosłużywszy się rangi ober-oficerskiej, będzie nagrodzony orderem tegoż nazwania 4 lub 3 klasy, taki, na osnowie ukazu 26 kwietnia 1808 roku danego Kapituły, powinien złożyć z siebie ten znak odznaczenia dla przesłania do Kapituły i pozbawia się już wypłacanej mu za ten znak pensyi, ponieważ, wedle prawa starszeństwa mianowania go kawalerem tego orderu, może postąpić na wakans do otrzymania naznaczoney dlań pensyi.

30. Ułożenie spisów zaszczyconych orderami ś. Anny, rozsyłanie ich przy dyplomatach podług przynależności, równie jako i całe odbywanie spraw, tyczących się tego orderu, a w szczególności, rozpatrzenie przedstawień o nagrodzenie tym orderem, za odznaczającą się służbą, sztabu i ober-oficerów i zostających w klassach urzędników, oraz znakami odznaczenia tegoż orderu, za dwudziesto-letnią służbę nieskazitelną niższych rang, wkłada się na Kapitułę orderów rossyjskich.

31. Dla wypełnienia tego obowiązku, ma być przy Kapitułe osobna ekspedycya, pod zarządem Mistrza obrzędów tego orderu, który, na osnowie Naywyżey potwierdzonego w roku 1797 przełożenia byłego wtedy Jenerał-Prokuratora, należy do liczby Urzędników Kapituły, a przeto jest jej członkiem.

32. Przy tej ekspedycji naczynają się osobny sekretarz i potrzebna liczba urzędników kancelaryjnych, o których Kapituła ma przedstawić etat na Nasze potwierdzenie; obowiązek zaś Sekretarza pełni będący podług Statutu ogólnego kawalerskiego Zakonu tegoż Zakonu Sekretarz.

33. Dystynkcyą orderu ś. Anny zaszczyconych być mają, prócz osób, których zasługi Nam osobiście będą wiadome, podług przesłanych do Kapituły orderów rosyjskich o odznaczeniu Urzędników opisów: i dla tego Ministrowie oraz Główni Zwierzchnicy nad wydziałami Zarządu Państwa mają przysyłać do Kapituły przed 1 dniem miesiąca października, każdego roku, takowe opisy o Urzędnikach pod ich wiedzą zostających, którzy, podług urządzeń tego Statutu, odznaczali się w przeciągu roku, dołączając przy tém zupełne o ich służbie formularze i postrzegając ze wszelką, jak można, ścisłością prawidła, postanowione na zaszczyconych, ze wszelką za ich wierność odpowiedzialnością.

34. Każdemu Urzędnikowi, mającemu prawo do tej nagrody, chociażby nawet wyszedł ze służby, dozwala się przez tę Zwierzchność, która go uwolniła od miejsca ostatniej służby, prosić o nagrodzenie go orderem ś. Anny, a z tém razem przedstawiać poświadczony opis formularny i attestat od Zwierzchności jemu wydane, jako też świadectwo Gubernatora cywilnego i Marszałka szlacheckiego o dobrém jego sprawowaniu się w czasie odstawki.

35. Przedstawiane od Zwierzchności o zasługujących na otrzymanie orderu ś. Anny spisy, wchodząc do Kapituły, oddają się do ustanowionej przy niej ekspedycji tego orderu, która je rozpatruje i zasługę Urzędników za ich czyny zgadza z postanowieniami tego statutu, oraz w zdarzeniu potrzebnych informacyi, sama odbywa korespondencyą z tą Zwierzchnością, do której to może należeć.

Przy rozpatrywaniu tych spisów, ma się przestrzegać:

- 1) Czy szczegółowie opisany jest czyn, dający przyczynę umieścić kogo w spisie.
- 2) Czy zebrane są dowody na przekonanie o tym czynie.
- 3) Wyszukanie, azali nie ma niedostateczności w dowodach.

36. Rozpatrzone tym sposobem przez ekspedycyą spisy i opisy formularne, sprawdzają się przez kapitułę orderów rosyjskich we wszystkich częściach, a szczególnie co do czynów i zasług, za które są przedstawieni.

37. Spisy o zaszczyconych przez kapitułę chowają się w gotowości do dalszego o nich postąpienia.

38. Dla orderu ś. Anny, podobnie ustanowieniu dla orderu ś. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza, Ustanawiamy Radę, która ma być ze wszystkich kawalerów tego orderu, osobiście w Stolicy Naszej znajdujących się, i zbierać się, podług naznaczenia Kancelarza orderów rosyjskich, w miesiącu grudniu, każdego roku.

39. W Radzie prezyduje starszy kawaler tego orderu.

40. Przed czasem zebrania się Rady, Kapituła orderów rosyjskich, mając na pogotowiu spisy o Urzędnikach, którzy zasłużyli na otrzymanie orderu ś. Anny, a) urządza dla Rady kancelaryą z Urzędników kancelaryi ekspedycji, dla orderu tego ustanowionej, pod zwierzchnictwem Mistrza ceremonii nią zawiadującego, i który ma być zarządzącym wszystkimi sprawami tej czasowej kancelaryi; b) podług rozrządzenia Kancelarza, przystępuje do zwołania Rady.

41. Rada obowiązana jest rozpatrywać ze wszelką, jak można starannością, przysłane do niej, wedle tego ustanowienia, od Kapituły orderów rosyjskich spisy, i o tych, których uzna, iż zasłużyli na order ś. Anny, na oświecenie tego urządzenia, do głosowania przystępuje; potem, zrobiwszy ogólny spis, przez nie godnymi uznanych,

przez swego prezydenta podawać Nam, za podpisem wszystkich kawalerów, którzy byli na zgromadzeniu.

42. Po zwróceniu od Nas tych spisów do Rady, z naznaczeniem zaszczyconych przez Nas, prezydent Rady przysyła je do Kapituły orderów rosyjskich i zamyka Radę.

43. Kapituła orderów rosyjskich, otrzymawszy te spisy, za pośrednictwem ekspedycji dla tego orderu urządzonej, czyni rozporządzenie względem rozesłania znaków orderowych i dyplomatów, podług należytości, do zwierzchnictw, od których przedstawieni byli urzędnicy do nagrody, i takich urzędników, zaszczyconych tym orderem wniesienia do spisów, tego orderu.

44. Każda klasa tego orderu ma osobny spis i liczy swoich kawalerów co do starszeństwa od dnia mianowania, któremu kawalerowi pierwszy będzie dany order; a jeżeli dwóch lub więcej w jednym dniu zasłuży go otrzymać, wtedy starszeństwo uważać trzeba podług rang.

45. Orderowi ś. Anny dozwala się mieć swoją pieczęć, do użycia w sprawach odnoszących się do tego orderu, jak w ekspedycji i kapitule, tak równie i w radzie, oraz dla przykładania pieczęci do dyplomatów.

46. Przy udarowaniu orderem ś. Anny, każdy kawaler, który go otrzymał, obowiązany jest, wedle istniejącego teraz postanowienia, wnieść do kapituły orderów rosyjskich na zakłady dobroczynne, oraz na rzecz inwalidów ustanowioną ilość pieniędzy, a mianowicie:

a) Za 1szą klasę	200 rubli.
b) Za 2gą klasę	100 rubli.
c) Za 3cią klasę	60 rubli.
d) Za 4tą klasę	30 rubli.

47. Od kawalerów tego orderu stanu wojskowego, klasy 2giej, 3ciej i 4tej, pieniędzy tych nie uzyskiwać zgoła, lecz potrącać z pensyi, kiedy oni wejdą do kompleta. Zagraniczni zaś urzędnicy nazawsze są uwolnieni od wnoszenia tych pieniędzy.

48. Summę, potrzebną na przygotowanie znaków orderowych, dyplomatów i statutów, kapituła ma potrzebować z Podskarbstwa Państwa, w miarę potrzeby.

(Dokończenie nastąpi).

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 13 maja.

(z Gazety Warszawskiej).

Obrząd Koronacyi

N AJJAŚNIEYSZEGO

NIKOLAJA PIERWSZEGO

CESARZA WSZECH ROSSTY, KRÓLA POLSKIEGO.

W Stolicy Królestwa w Warszawie.

Przybycie.

1.

Najjaśniejszy CESARZ I KRÓL przed wjazdem swoim do miasta swego Stołecznego Warszawy zatrzyma się w Jabłonie; podczas pobytu N AJJAŚNIEYSZEGO PANA tamże, wniósł nie będą dozwolone, tylko osobom, które, bądź przez swą obowiązki, bądź z wyraźnego rozkazu powołane zostaną.

Wjazd do Warszawy.

2.

W dniu przez N AJJAŚNIEYSZEGO PANA do uroczystego J. C. K. Mości wjazdu do Stolicy oznaczonym, za znakiem dziesięciu wystrzałów armatnych, odgłos dzwonów da się usłyszeć, wojsko stanie w miejscach oznaczonych i osoby, które składać mają Orszak, udadzą się na Pragę.

3.

Na chwilę przed przybyciem N AJJAŚNIEYSZEGO Cesarza i Króla, Orszak ustawiony będzie przyjeździe do Pragi w porządku następującym:

- a) Komendant Placu ze swym Sztabem.
- b) Jeden dywizyon pułku jazdy Gwardyi.
- c) Furer Dworu konno z 12tu lekajami.

d) Dwóch Mistrzów obrzędów konno z łaskami.

e) Wielki Mistrz obrzędów konno z łaską:

f) Kamerjunkrowie konno.

g) Szambelani konno.

h) Ministrowie w swoich pojazdach.

i) Jeden dywizyon pułku Jazdy Gwardyi.

k) Najjaśniejszy Cesarz i Król konno, mając obok Siebie J. C. K. Mość Wielkiego Xięcia Następcę i Jego Cesarzewiczowską Mość Wielkiego Xięcia MICHAŁA.

W niejakej odległości Minister Domu, Wielki Koniuszy, Jenerałowie Adjutanci i reszta świty wojskowej N. Cesarza i Króla.

l) Najjaśniejsza Cesarzowa i Królowa w karetach parady ośmiokonnej prowadzonej przez tyłuż Stafierów, Wielki Łowczy Hr. de Modene konno przy drzwiach karety po prawej, a Koniuszy Królestwa Polskiego także konno po lewej. Czterech Kozaków pokojowych iść będą z obu stron karety.

m) Dywizyon jednego z pułków Jazdy Gwardyi.

n) Damy Dworu, które towarzyszyły N. Cesarzowej i Królowej w Jej podróży.

o) Dywizyon jednego z pułków Jazdy Gwardyi.

4.

Za przybyciem do *Pragi* przy wysiadaniu z karety, N. Cesarz i Król będzie przyjęty przez Prezydenta i Muncypalność Miasta *Warszawy*.

5.

Gdy Jego Cesarsko-Królewska Mość wsiądzie na konia, i gdy Najjaśniejsza Cesarzowa i Królowa przesiądzie się do karety parady, Orszak postępować będzie, a Najjaśniejsi Państwo i Ich dostojna Familija, udadzą się ku Stolicy.

6.

Skoro czoło Orszaku zbliży się do mostu, siedmudziesiąt i jeden wystrzałów armatnich oznajmią przybycie Najjaśniejszego Pana.

7.

Po przebyciu mostu orszak uda się przez ulicę Zakroczymską, Fręta, Długą, Miodową, Staro-Senatorską, i przez plac Zamkowy.

8.

Przed drzwiami pierwszego Kościoła, znajdujące się na przejeździe Najjaśniejszego Cesarza i Króla, Najjaśniejszy Pan będzie przyjmowany przez Arcybiskupa Warszawskiego, na czele Duchowieństwa Archi-Diecezyi.

9.

Za przybyciem do Zamku Najjaśniejszy Cesarz i Król przyjmowany będzie u dołu schodów przez osoby płci obojga należące do Dworu, a które nie znajdowały się w Orszaku.

10.

Główne Władze Królestwa zgromadzone będą w Salach Zamku.

11.

Przybycie Najjaśniejszego Państwa ogłoszone będzie przez sto i jeden wystrzałów z dział. Odgłos dzwonów trwać będzie cały dzień, a w wieczór miasto będzie oświecone.

12.

Najjaśniejsi Państwo wraz z dostojną swą Rodziną i poprzedzeni Dworem, udadzą się do Kaplicy Greckiej w Zamku. Damy i Panny honorowe oraz wszystkie Władze pójdą za Najjaśniejszym Państwem.

13.

U drzwi Kaplicy Najjaśniejsi Państwo przyjmowani będą przez Duchowieństwo z Krzyżem i wodą święconą.

14.

Po nabożeństwie Najjaśniejsi Państwo udadzą się do Swych apartamentów.

15.

Nazajutrz o godzinie, która będzie oznaczona, wyższe Duchowieństwo, Ministrowie, Senat, Posłowie i Deputowani z Województw, Wojskowi, Dwór i wszystkie Władze główne, udadzą się do Zamku dla złożenia swych życzeń Najjaśniejszemu Państwu.

Dozwolone jest w domach położonych na uli-

cach, przez które Orszak przechodzić będzie, przystroić okna kobiercami lub innemi draperjami.

Urządzenie Sali Koronacyjnej.

W Sali, gdzie Senat miewa swe posiedzenia i naprzeciw miejsca, gdzie zwykle Tron stoi, w pewnej odległości od głębi sali, wystawiony będzie Baldachim z axamitu karmazynowego, ozdobiony galonami, krepinami i kutasami złotymi: na wierzchu jego będą Cyfry Najjaśniejszego Cesarza i Króla i strusie pióra.

Baldachim zawieszony będzie u sufitu na czterech sztabach żelaznych, obwiedzionych axamitem i galonami złotymi.

Pod baldachimem będzie wzniesienie o dziewięciu gradusach, podzielone dwoma ustępami i otoczone z trzech stron balustradą pończacaną, której końce przed Tronem, będą ozdobione Herbami Królestwa Polskiego.

W środku Tronu, będzie stopień również pokryty axamitem karmazynowym, na krzesło Najjaśniejszego Cesarza i Króla: po prawej stronie będzie krzesło Najjaśniejszej Cesarzowej i Królowej, na stopniu podobnie ozdobionym: po lewej stronie stać będzie stół pokryty axamitem karmazynowym z galonami złotymi, na Insygnia Koronacji.

Po prawej stronie Tronu będzie wyniesienie, odpowiadające średniemu gradusowi, również pokryte axamitem karmazynowym z galonami złotymi i otoczone balustradą wyńczacaną dla Członków Rodziny Cesarsko-Królewskiej.

Po lewej stronie Tronu będzie drugie wyniesienie o trzech stopniach, pokryte sukniem czerwonym, dla Ministrów i Rady Administracyjnej.

W środku Sali będzie Ołtarz, na którym stać będzie Krucyfiks.

Począwszy od prawej strony Tronu, aż do drzwi, któremi Najjaśniejszy Cesarz i Król wchodzić będzie do Sali, i od tych drzwi aż do lewej strony Tronu, znajdować się będą Galerye w kształcie Amfiteatru, pokryte sukniem czerwonym lub karmazynowym, poza Tronem będą również Galerye w kształcie Amfiteatru.

Balustrada Galeryi, które otaczają Salę, będzie pokryta axamitem karmazynowym, ozdobionym galonami i krepinami złotymi, tudzież w pewnych odległościach naprzemian Herbami Królestwa i Cyfrą Najjaśniejszego Pana.

Oprócz stołu, który będzie na wyniesieniu Tronu, na którym będą Insygnia, będzie podobny Stół w sali po lewej stronie Tronu.

Nadto ośm wezgłowiów, pokrytych axamitem karmazynowym z galonami i kutasami złotymi, przystawianych będzie na Insygnia Koronacyjne, i dziewięć wezgłowiów, które zajmie Najjaśniejsza Cesarzowa i Królowa w chwili, gdy Najjaśniejszy Cesarz i Król przywdzieje Jej łańcuch Orła Białego.

Obrząd Koronacji.

1.

Korony, Berło, Kula ziemską i inne Insygnia Koronacyjne przywiezione będą z *Petersburga* przez Wielkiego Mistrza Obrzędów pod Strażą czterech Kawaler-Gardów aż do granicy Królestwa Polskiego, dokąd przybędzie Mistrz Obrzędów Dworu Polskiego wraz z czterema Strzelcami Konnej Gwardyi naprzeciw tychże Insygniów, które przewiezione będą do *Warszawy* i złożone w Zamku Królewskim w Sali Tronowej.

2.

Obrząd Koronacji, którego dzień został oznaczony, będzie uroczysto ogłaszany w różnych częściach Miasta przez trzy dni po sobie idące.

Jeden Jenerał, dwóch Mistrzów obrzędów, dwóch Heroldów, oraz dwóch Sekretarzy Kancelaryi Senatu, wszyscy konno, niemniej dwa szwadrony Gwardyi, zebrać się mają przed Pałacem Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia CESARZEWICZA, akąd udadzą się ceremonialnie na plac Króla Zygmunta naprzeciw Zamku Królewskiego w porządku następującym:

Naprzód Jenerał, za nim Trębacz, dwóch Heroldów, dwaj Mistrze obrzędów, dwaj Sekretarze

Kancellaryi Senatu, dwa Szwadrony, Mastalerze. Gdy Wojsko uszykuje się, wszyscy staną przed szeregami; za znakiem danym przez Trębaczy, jeden z Sekretarzy Kancellaryi Senatu odczyta głośno następującą proklamacją:

„Nasz Naydostojniejszy, Naywyższy i Naypotężniejszy Pan, NIKOŁAJ Pierwszy, Cesarz Wszech Rossyi i Król Polski, raczył rozkazać, aby Koronacya Jego, jako Króla Polskiego, z pomocą Wszechmocnego BOGA nastąpiła dnia maja dając udział w tym Królewskim obrzędzie Swojej Dostojney Małżonce Najjaśniejszey Cesarzowej i Królowey Jey Mości. Ten Akt uroczysty ogłasza się wszystkim wiernym poddanym, aby w dniu tym szczęśliwym z podwojną żarliwością błagali Króla Królów o zlanie wszechmocności swojej, łask swych i błogosławieństw na Panowanie J. C. Królewskiej Mości, i o utrzymanie w ciągu tegoż Panowania pokoju i spokojności na Chwałę Jego Świętego Imienia i na niezachwianą pomyślność Królestwa.“

Po odczytaniu tego, Heroldowie rozrzuca obecnym pomienioną proklamacją; po czém Jenerał oddali się. Orszak podzieli się na dwie równe części, każda z nich z jednym Mistrzem obrzędów, z jednym Heroldem, jednym Sekretarzem Kancellaryi Senatu i jednym Szwadronem jazdy Gwardyi, przejeżdżać będą po mieście, zatrzymując się na placach publicznych dla odczytania proklamacyi.

3.

W wilią dnia oznaczonego na Koronacyę, odśpiewane będą Nieszpory we wszystkich Kościołach Stolicy, następnie śpiewane będzie *Te Deum* dziękczynienia.

4.

W dzień Koronacyi za danym znakiem przez dwadzieścia jeden wystrzałów z dział, Osoby mające asystować Koronacyi zgromadzą się w Zamku.

O godzinie Ozdoby Koronacyjne będą przeniesione w processyi do Kościoła Ś. Jana przez osoby na to wyznaczone w następującym porządku:

Oddział Jazdy Gwardyi pieszo pod dowództwem Officera.

Dwóch Heroldów.

Dwóch Mistrzów Obrzędów.

Order Orła Białego.

Pieczczę Królestwa.

Chorągiew.

Miecz.

Płaszcz Królewski.

Kula ziemiska.

Berło.

Korona.

Wielki Mistrz Obrzędów.

Oddział Jazdy Gwardyi pieszo pod dowództwem Officera.

Wszystkie Władze mające być obecnymi Koronacyi.

Oddziały Gwardyi zatrzymają się przed Kościołem Ś. Jana.

Insignia przyymowane będą u drzwi Kościoła przez Prymasa na czele Duchowieństwa in Pontificalibus.

Insignia te złożone będą na stole axamitnym karuzynowym z galonami złotymi przykrytym na to przygotowanym.

Prymas odśpiewa Mszę Ś. Ducha, poczem Insignia zostaną poświęcone i odniesione tym samym porządkiem do Zamku; tam zaś złożone w Sali Tronowej.

Duchowieństwo poprzedziwszy Orszak uda się do Sali Koronacyjney ze wszystkimi Władzami znaydować się tam mającemi.

5.

O godzinie Najjaśniejszy Cesarz i Król Jmć, ozdobiony orderem Orła białego, uda się do Sali Tronowej z Najjaśniejszą Cesarzową i Królową, mającą Koronę na głowie i w płaszczu. Najjaśniejsi Państwo zasiadą na Tronie, obok którego po lewej ręce Insignia Koronacyjne złożone będą na stole na to przygotowanym.

Za danym rozkazem przez Najjaśniejszego Cesarza i Króla Wielkiemu Mistrzowi Obrzędów, Orszak ruszy w następującym porządku:

a) Oddział jazdy gwardyi pieszo z dwoma Officerami (oddział ten zatrzyma się w pokoju przed Salą Koronacyi).

b) Jeden Mistrz Obrzędów.

c) Kamerjunktrowie.

d) Szambelani.

e) Urzędnicy Dworu.

f) Wielcy Urzędnicy Dworu.

g) Ministrowie i Rada Administracyyna.

h) Dwóch Heroldów.

i) Dwóch Mistrzów Obrzędów.

k) Insignia.

Order Orła białego, niesiony przez jednego kawalera tego orderu w asystencyi dwóch kawalerów orderu, ś. Stanisława.

Pieczczę Królestwa niesiona przez Ministra Sekretarza Stanu z dwoma asystentami.

Chorągiew Królestwa niesiona przez jenerała lub Kasztelana z dwoma asystentami.

Miecz Królewski niesiony przez Jenerała lub Kasztelana z dwoma asystentami, którzy nieść będą na poduszce pochwę tegoż Miecza.

Płaszcz Królewski niesiony przez dwóch Kasztelanów na dwóch poduszkach z czterema asystentami.

Kula Ziemiska niesiona przez jednego Wojewodę z dwoma asystentami.

Berło niesione przez jednego Wojewodę z dwoma asystentami.

Korona niesiona przez Prezesa Senatu z dwoma asystentami.

l) Wielki Mistrz Obrzędów.

m) Oddział jazdy gwardyi pieszo z oficerem.

n) Najjaśniejszy Cesarz i Król z dwoma Asystentami, w pewnej odległości, Minister Jego Domu, Jenerał-Adjutant służbowy, oraz dowódca pułku gwardyi strzelców konnych z wydobytą szpadą w rękę.

o) Najjaśniejsza Cesarzowa i Królowa ze Swemi Asystentami. Ogon płaszcza niesiony będzie przez sześciu Szambelanów i jednego z Wielkich Urzędników.

p) Członkowie Familii Cesarsko-Królewskiej.

q) Damy Dworu.

r) Służba Wojskowa Jego Cesarsko-Królewskiej Mości.

s) Nakoniec jeden oddział jazdy gwardyi pieszo z oficerem.

6.

Siedmdziesiąt i jeden wystrzałów z dział oznaymi wyyscie Najjaśniejszego Pana z Sali Tronowej do Sali Koronacyjney.

7.

Duchowieństwo czekać będzie przy drzwiach sali na przybycie Najjaśniejszych Państwa, a podawszy im wodę święconą, poprzedzać będzie Najjaśniejszego Cesarza i Króla do Sali, i zatrzyma się przy Ołtarzu tam przygotowanym.

8.

Po weysciu do sali koronacyjney, Insignia złożone będą na stole do tego przeznaczonym. Urzędnicy, którzy je nieśli, staną w porządku niżej przepisany a Asystenci zeydą schodami bocznymi dla zajęcia miejsc, jakie im wyznaczone będą. Najjaśniejszy Cesarz i Król zajmnie miejsce na Tronie. Po prawej Jego ręce będzie Najjaśniejsza Cesarzowa i Królowa, a po lewej stół z Insigniami.

9.

Familia Cesarsko-Królewska zabierze miejsce na wzniesieniu dla niej przygotowanem.

10.

Asystenci Najjaśniejszego Cesarza i Króla znaydować się będą po Jego lewej ręce, niemniej Minister Jego Domu, Jenerał-Adjutant Służbowy, dowódca pułku strzelców gwardyi konnej, z wydobytą szpadą; asystenci Najjaśniejszey Cesarzowej i Królowey znaydować się mają po prawej ręce; za krzesłem Najjaśniejszego Cesarza i Króla, Urzędnik Wielki Dygnitarz Dworu, jako też ośmiu Szambelanów wyznaczonych do unoszenia końca płaszcza Jego Cesarsko-Królewskiej Mości; za krzesłem Najjaśniejszey Cesarzowej i

DODATEK

Wilno dnia 8 Maja r. s. 1829 roku.

Królowey, jeden Urzędnik Wielki Dygnitarz Dworu, tudzież sześciu Szambelanów wyznaczonych do utrzymywania ogona J. y płaszcza. Na przodzie Tronu po prawey ręce znajdować się będzie Prezes Senatu, który niósł Koronę, po lewey Wojewoda, który niósł Berło; na stopniach Tronu znajdujących się pomiędzy wielkim odstępem i pierwszym odstępem oddzielającym gradusy po prawey ręce, stać będzie Wojewoda, który niósł Kulę Ziemską; po lewey zaś dwaj Kasztelan, którzy nieśli płaszczy; na pierwszym odstepie stać ma dwóch Kapitanów pułku strzelców konney gwardyi, jeden po prawey, drugi po lewey ręce z dobytym pałasem; na stopniach między pierwszym a drugim odstępem po prawey ręce stać ma Jenerał lub Kasztelan niosący miecz; po lewey Jenerał lub Kasztelan trzymający chorągiew; na drugim odstepie po prawey ręce, stać ma Minister Sekretarz Stanu, który niósł pieczęć; po lewey, Kawaler Orderu Orła Białego, który niósł łańcuch tego orderu: we środku stać będzie Wielki Mistrz obrzędów: na ostetnich stopniach dwóch oficerów pułku strzelców konnych gwardyi, jeden na lewym, a drugi na prawym ręku z dobytym pałasem: przy stopniach Tronu dwóch Mistrzów obrzędów; dalej dwóch Heroldów z swami Buławami; Ministrowie i Rada Administracyjna na wzniesieniu dla nich przygotowanem: na stopniach od strony Najjaśniejszego Cesarza i Króla służba Jego wojskowa; od strony N. Cesarzowej, również na stopniach, dwór.

Skoro Najjaśniejszy Cesarz i Król mieysce swe zajmie i skoro wszyscy się uszykują, Jego Cesarsko-Królewska Mość da znak Prymasowi, który się do Najjaśniejszego Pana zbliży i odmówi modlitwę, wzywającą Błogosławieństwa Niebios na Najjaśniejszego Cesarza i Króla.

Po tej modlitwie, mówiąc w *Imie Ojca, Syna i Ducha S.* Prymas poda płaszcz Królewski, który Najjaśniejszy Pan przywdzieje.

Najjaśniejszy Cesarz i Król JMość zażąda Korony. Urzędnik który ją niósł, weźmie ją ze stołu i odda Prymasowi, który ją poda Najjaśniejszemu Panu na wezglowiu, mówiąc w *Imie Ojca, Syna i Ducha S.*

Cesarz i Król włoży ją na głowę. Wtenczas Prymas poda J. C. K. Mości na wezglowiu łańcuch orderu Orła Białego. Jego Cesarsko-Królewska Mość wezwie do Siebie Najjaśniejszą Cesarzową i Królową, i włoży na nią łańcuch wspomniany, który dwie Damy Honorowe przypną do płaszcza. Najjaśniejszy Cesarz i Król zażąda Berła i Kuli Ziemskiej, które Mu Prymas poda mówiąc w *Imie Ojca, Syna i Ducha S.* Poczém Prymas po trzykroć zawoła *Vivat Rex in aeternum.*

W tej samey chwili uderzą we dzwony po wszystkich kościołach i dadzą 101 razy ognia z dział. Duchowieństwo, jako też i obecni złożą swe powinszowania Najjaśniejszemu Panu trzema głębokimi pokłonami.

Natychmiast potém i skoro odgłos dzwonów i huk z dział ustanie, Najjaśniejszy Cesarz i Król Jmć, złożywszy Berło i Kulę ziemską w ręce osób, które je niosły, pokłęknie i odczyta głośno z książki podaney Mu przez Ministra Wyznań Religijnych następującą modlitwę.

„Boże wszechmocny! Boże Ojców Moich! Królu Królów! Ty, któryś świat stworzył Boskim Twém słowem; którego nieskończona mądrość utworzyła człowieka dla rządzenia światem w drodze prawdy, powołateś mnie na Króla i Sędziego walecznego narodu Polskiego. Uznaję z świętobliwém uszanowaniem skutki niebieskiej Twej dobroci na mnie, i składając Ci dzięki za Twe dobrodziejstwa, korzę się oraz przed Boskim Majestatem Twoim. Racz Panie Mój i Boże Mój! oświecać kroki moje w tym najwyższym zawo-

dzie, i kierować czynami mojemi dla spełnienia tego wysokiego powołania. Niech mądrość, która Twój tron otacza będzie ze mną; opuść ją z Niebios, abym przejęty został wolą Twą Pańską i prawdą Twoich przykazań. Niech serce moje w Twém będzie ręku, i abym zdołał panować dla szczęścia moich ludów i dla chwały Twego Świętego Imienia, stosownie do ustawy Konstytucyjney, nadaney przez Mego Dostojnego Poprzednika i już przezemnie zaprzysiężoney. Abym nie lękał się stanąć przed Twojem Obliczem w dzień Sądu ostatecznego, przez Chwałę i Miłosierdzie Twego Syna Boskiego Jezusa Chrystusa, z którym wraz z najłaskawszym i najsilniey ożywiającym Duchem świętym błogosławion jesteś na wieki wieków. Amen.

Skoro Najjaśniejszy Pan skończy modlitwę i powstanie, wszystkie osoby obecne (oprócz Jego Cesarsko-Królewskiej Mości) uklękną, a Prymas, również klęcząc, zaniesie gorące modły o zlanie dobrodziejstw na Panowanie Jego Cesarsko-Królewskiej Mości. Po ukończeniu modlitwy Prymas głęboko się Najjaśniejszemu Panu pokłoni i uda się z Duchowieństwem do kościoła *ś. Jana*, gdzie oczekiwać będzie na Jego Cesarsko-Królewską Mość. Poczém Najjaśniejszy Pan uda się do kościoła *ś. Jana* w tym samym Orszaku, który Mu towarzyszył w przybyciu do Sali Koronacyney.

Wszystkie władze, które były obecne Koronacyi, udadzą się za Najjaśniejszym Cesarzem i Królem, tuż za oddziałem jazdy gwardyi pieszo idącej, (a oznaczonym lit. S. w orszaku N. 5.)

W chwili, w której Najjaśniejszy Pan wyйдzie z Sali Koronacyney, dadzą 71 razy ognia z dział.

Wszystkie Oddziały Gwardyi należące do orszaku, zatrzymają się u drzwi kościoła i czekać będą wyjscia Najjaśniejszego Pana.

Prymas na czele duchowieństwa in pontificalibus, przyymować będzie Jego Cesarsko-Królewską Mość u drzwi kościoła zświeconą wodą, i poprzedzać Go będzie aż do mieysca, gdzie Najjaśniejszy Pan zostawać ma w czasie śpiewanego *Te Deum.*

Skoro Najjaśniejszy Pan zajmie swe mieysce, Prymas zaintonuje *Te Deum*, w czasie którego dadzą ognia z armat 101 razy.

Po skończonym *Te Deum*, Najjaśniejszy Cesarz i Król Jmć, wróci do Zamku w tym samym orszaku, a Duchowieństwo odprowadzi Jego Cesarsko-Królewską Mość aż do drzwi Kościoła.

Przybywszy do Zamku Najjaśniejszy Cesarz i Król uda się natychmiast do Swoich apartamentów. Dla przeyscia orszaku urządzony będzie pokład okryty suknem czerwonym lub karmazynowym od Zamku aż do Kościoła *ś. Jana*.

W tym dniu dana będzie wielka ucztą u Dworu.

Nazajutrz bal Galowy.

Na trzeci dzień, wszystkie osoby dystyngowane obojey płci przypuszczone będą do złożenia powinszowania Najjaśniejszemu Państwu.

Przez te trzy dni miasto będzie oświecone. W dniach, które oznaczone zostaną, urządzane będą widowiska bezpłatne, stoły i rozmaite zabawy dla Publiczności.

Uczta w dzień Koronacyi.

Wszystkie osoby zaproszone na ucztę, będą wprowadzone przez Wielkiego Mistrza obrzędów o godzinie i zostawać będą obok mieysc, które podczas obiadu zajmować mają.

Skoro czas obiadu przez Wielkiego Marszałka Dworu ogłoszonym zostanie, Najjaśniejsze Cesarstwo i Królestwo Ichmość udadzą się do sali uczt poprzedeni Dworem.

Jeden z Szambelanów, wyznaczony do pełnienia obowiązków Krayczego, stać będzie na

przeciwko Najjaśniejszego Cesarza i Króla, podawać będzie każdej potrawy Najjaśniejszym Państwu.

Za nim stać będą Wielki Marszałek Dworu i Wielki Mistrz Obrzędów, Marszałek zaś Dworu i inni Mistrze obrzędów stać będą z tyłu.

Najjaśnieysi Cesarstwo i Królestwo, jako też i Członki, należące do Ich dostoyney Familii, usłużone będą przez Szambelanów. Wielcy Urzędnicy Dworu nalewać będą napoje Najjaśniejszym Państwu; zaś urzędnicy Dworu Wielkim Xiążętom i Wielkim Xiężnom. Reszta Dworu stać będzie za Najjaśniejszym Państwem.

W czasie obiadu cztery zdrowia wniesione będą:

1) Najjaśniejszego Cesarza i Króla, co będzie przez 61 wystrzałów armatnych ogłoszonym.

2) Najjaśniejszy Cesarzowej i Królowej, przy 51 wystrzałach armatnych.

3) Cesarzsko-Królewskiej Familii, przy 31 wystrzałach armatnych.

4) Wszystkich wiernych poddanych i pomyślności Królestwa, przy 21 wystrzałach armatnych.

W czasie obiadu muzyka wokalna i instrumentalna da się słyszeć.

Oprócz huku dział każden toast przy odgłosie trąb wnoszonym będzie.

Po ukończonym obiedzie Najjaśnieysi Państwo powrócą do swych apartamentów poprzedzeni Dworem.

Wielki Mistrz Obrzędów
(podpisano) Stanisław Hrabia Potocki.

JW. Stanisław Hr. Potocki, Wielki Mistrz Obrzędów Dworu Cesarzsko-Rossyjskiego, przybył dnia onegdajszego do tutejszej stolicy.

Hrabia Orłow Jenerał-Adjutant J.C.K. Mości, tudzież Konsul Jeneralny w Gdańsku Tęgoborski, przybyli do Warszawy.

Stosownie do Programatu obrzędu Koronacyi N. PANA, przywieziono KORONĘ do Warszawy z Petersburga, zaonegdaj o godzinie 7ej wieczorem, i złożono w Zamku Królewskim.

Wczora przybyli do Warszawy JW. Baron Vilje Lekarz J. C. K. Mości i Hr. Bolesław Potocki Kamerjunker, z Petersburga, a z Drezna JW. Minkwie Jenerał, Rzeczywisty Tayny Radca, i Dyrektor Departamentu spraw zewnątrz. N. Króla Saskiego. Z Berdyczewa przybył JW. Jenerał-Porucznik Czeczeryn Jenerał-Adjutant J. C. K. Mości. (z Kur. War.)

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 1 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Feldmarszałek Porucznik Xiążę Filip Hesski uda się do Warszawy, dla powitania N. CESARZA Rossyjskiego ze strony naszego Monarchy.

Część pułku 5 artylleryi stojącego na osadzie w Pesth, przechodziła przez Zagrab, udając się do twierdz nadgranicznych.

Wczora wyszedł ztąd pułk ułanów Arcy-Xięcia Karola do Groswaradynu.

Na giełdzie tutejszej rozeszła się pogłoska, iż Hrabia Guilleminot, Poseł Francuzki, tymczasowie nie uda się jeszcze do Stambułu.

Dnia 28 z. m. wyjechał ztąd do Stambułu Major, Royer, nowy Poseł Pruski przy Porcie Ottomańskiej. Wziął z sobą za 38,000 talarów podarunków z fabryk pruskich, zwłaszcza axamit i towary jedwabne, oraz parę kosztownych pistoletów dla Sultana.

A N G L I A.

London dnia 26 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Niektóre pisma publiczne tutejsze donoszą, iż wszyscy oficerowie Angielscy pensyonowani i biorący połowę płacy, a znajdujący się na stałym lądzie, mają wrócić do oyczyzny, i tam mieszkać; któryby zaś oficer tego nie uczynił, zapłaci karę pieniężną, wynoszącą 30 procentu od pobieranej pensyi. Gazeta *Sonday Times* wątpi jednak o wydaniu takiego rozkazu.

Pożyczki, które kapitałisci Angielscy dali krajom południowo-amerykańskim, wynoszą ogółem 20 milionów funtów szterlingów (800 milionów zł. pol.).

— Dnia 28. —

Margrabia Palmella udał się ztąd wczora z małżonką zwoją i 7 dzieci do Francyi. Poprzedzającego dnia przybyła tu młoda Królowa Portugalska dla ich pożegnania.

Biskupi katoliccy okazują wiele światła i tolerancyi; prosili o pozwolenie założenia bardzo użytecznych szkół gminnych, w których żadne wyznanie nie ma być dotknięte, ale owszem potrzebna nauka religijna każdemu uczniowi podług wiary kościoła jego wykładana będzie. Takie instytucye są jednym z najszybciej użytecznych środków, jakich tylko życzyćby należało dla Irlandyi, do zatknięcia tam źródła wszystkiego złego, to jest ducha stronnictwa i niewiadomości. Prośba ta czyni zaszczyt katolickim prałatom, i jest dowodem na zabicie jednego z głównych zarzutów, jakie przeciwko nim wniesiono do Parlamentu.

Mówią, iż Xiążę Wellington zamyśla odebrać na skarb własności nieruchome Biskupów i Xięży, a wyznaczyć im stałą pensyą, co znacznie powiększyłoby dochody krajowe; lecz trudno, aby się to stosowało do żyjących teraz Biskupów.

P R U S S Y.

Berlin dnia 6 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Król Jmć poruczył gminom mieyskim, iżby za pośrednictwem tychże zaprowadzony został szczególny podatek od psów, który pobierany być ma według przepisów ogłoszonych dla wiadomości publicznej w Dziennikach urzędowych. Celniejsze z nich są następujące: 1) Najwyższa ilość podatku od psa już niessącego matki, nie może przenosić rocznie trzech talarów. 2) Wolni są od podatku właściciele takich psów, którzy ich koniecznie potrzebują dla straży lub rzemiosła. Do liczby zatrudnień psa nie liczy się polowanie dla zabawy. 3) Osobiste wyłączenia od tego podatku służą tylko akredytowanym Posłom i sprawującym interessa obcych Dworów w Berlinie, tudzież tym Konsułom w miastach handlowych, którzy nie są poddanyimi Pruskiemi. 4) Kto przez zatajenie psa, stara się uwolnić od podatku, ten za odkryciem ukarany będzie opłatą potrójnej ilości tegoż podatku.

S Z W E C Y A

Sztokholm dnia 14 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Wniesiony przez rząd projekt do prawa, przepisującego kary na handlujących niewolnikami, jednogłośnie przyjęty został przez stany; lubo przy tej okoliczności zrobiono uwagę, iż nie ma koniecznej potrzeby podobnego prawa w kraju, który nigdy nie miał udziału w tém hańbiącym przemyśle.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.

Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawalera.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 8 Maja v. s. 1829 roku.

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż na uzyskanie liczący się na żydzie Alexandrze Łuńcu skarbowey należności 14,721 rubli 83 kop., przedstawione przezeń na ewikcyą murowane domy szawelskich obywateli ocenione: Ignacego Łuńca 1,000 rubli i Abrama Eliaszewicza 600 rubli assyg., dla niejawnienia się życzących kupić one na wprzód naznaczone terminy; oddano nanowo na sprzedaż z publicznych targow, i do tego naznaczono terminy: 1szy 8, 2gi 10 lipca tego roku, a 3ci ostateczny we trzy miesiące od dnia wydrukowania ogłoszenia w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach; zatem życzący kupić pomienione domy, zechcą przybyć na pomienione terminy do tego Rządu. Maja 4 dnia 1829 roku.

Sowietnik Dmitrewski.

Sekretarz Sokołowski.

Naczelnik Stoła Konarzewski.

1. Sąd Magistratu miasta Wilna wspólnie z Urzędnikiem powiatowym przywołałszy w dniu 13 julii ominionego 1828 roku sprawę exdywizorską masy Daniela Bukszy, gdy pomimo liczne odkłady i dopełnioną edyktałą ze strony masy adcytacyą, oprócz niektórych stron, a mianowicie Poznańskiego, Heymana i Sznaichenbergówny, dalszych kredytów przez zapozwy powołanych, stannosci do daty niniejszej doczekać się nie mógł; z tego powodu przez zapisaną w dniu 7 idącego miesiąca maja rezolucyą postanowił: wezwać wszystkich tychże kredytów do bezzwłóznego objawienia swych stosunków i razem zawiadomić: iż Sąd niniejszy od dnia 15 tego miesiąca na poobiednich sesyach ciągle kontynuowaniem wyrażonej sprawy zajmować się będzie. Datt 1829 roku maja 8 dnia. Marcin Strauz Burmistrz.

Dnia 22 z. m. apryla JPanna Józefina Boreykówna miała zaszczyt grać wielki Koncert na fortepiano w mieście Wilnie, na którym przez szczególną swą zdolność i odznaczenie się tym talentem, otrzymała od Publiczności i znawców muzyki liczne oklaski i sprawiedliwą pochwałę, teraz zaś udała się do miasta Warszawy.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

Nowe dzieła.

Wyszedł z druku romans historyczny, przełożony z dzieł P. Karoliny Pichler, we czterech tomach, pod tytułem: *Oblężenie Wiednia*, z dodaniem *Summaryusza okazyi Wiedeńskiej*.

Cena egzemplarza rubli srebr. 5.

Przedaje się w Wilnie: w Redakcyi Kuryera Litewskiego; w księgarniach: JPP. Zawadzkiego i Morytza, i w sklepie domu Towarzystwa Dobroczyńności Wileń; w Mińsku w sklepie JP. Bazylego Makarewicza.

Wolno drukować. 8 maja 1829. Michał Oczapowski Prof. Uniwer. Cenzor.

Mysząc zrobić drugą edycyą *grammatyki języka niemieckiego*, wydanej przezemnie w roku przeszłym, upraszam wszystkich, którzy chcieli sobie zadać trud przejrzenia tego dzieła, aby mi raczyli zakomunikować uwagi swoje, jakiegolwiek nad niem poczynili; chciałbym bowiem aby

w każdej nowey edycyi, dzieło to, znacznie pomnożone i sprostowane w uchybieniach na widok publiczny wychodziło. Każda gruntowna uwaga, czy to nad planem ogólnym, czyli też nad szczególnymi częściami tej grammatyki z wdzięcznością przyjęta będzie.

Albert Lidl Nauczyciel Gimnazjum Wileń.
Dozwala się drukować. Wilno dnia 7 maja 1829 roku. Cenzor Leon Borowski.

1. Podaje się do publiczney wiadomości, że Romans moralno-satyryczny *Jan Wyżyhin*, napisany oryginalnie w rossyyskim języku przez Tadeusza Butkaryna, za które dzieło autor otrzymał od NAYJASNIEYSZYCH CESARZA I CESARZOWEY, dwa pierścienie brylantowe, część jego pierwsza przytłumaczona drukuje się. Życzący prenumerować na całe dzieło składające się ze czterech części, ceną rubli sr. 3, zechcą zgłosić się do drukarni XX. Misyonarzy albo do sklepu P. Wolezanina w domu Wańkowiczówien, lub do księgarni P. Żółkowskiego na ulicy Sto-Jańskiej.

Pozwolono drukować Cenzor Paweł Kukulnik 4 maja 1829 roku.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCISamowładnającego całą Rosyą etc. etc. etc.

1 Uur. Józefowi Ludwikowi Kossakowskiemu, Agnieszce z Kossakowskich Ołdakowskiej, i dalszym sukcesorom Pawła Kossakowskiego, Antoniemu i Kasprowi Mieszkowskiemu, lub ich sukcesorom, Michałowi i Ignacemu Dąbrowskiemu lub ich sukcesorom, Antoniemu Szczuce, Józefowi i Teofilowi Wyszowskiemu, Franciszkowi Małgorzacie i Annie Wyszowskiemu sukcesorom Ewy Wyszowskiej; Pawłowi Kossakowskiemu, Antoniemu Niewodowskiemu, Wincetemu, Adamowi i Antoniemu Kossakowskiemu, Franciszce Antoniemu i Rochowi Modzelewskiemu, oraz Woyciechowi po Maryannie i Leonie Kiersnowskiemu, pozew po kondemnacie przed Sąd spraw Cywilnych a raczey Szlacheckiej Opięki Biał. i Sokol. Pttow wynosi się z instancyi Urodzonych Ignacego Mieszkowskiego, Anny z Brzozowskich, Arcichowskiej, Antoniny z Brzozowskich Pryncypatowej, Antoniego Tadeusza i Elżbiety Kiersnowskich, oraz Felicanny Dążeńskiej z dokładem oycy Antoniego Dążeńskiego o to: iż żalcy się Mieszkowski mając dla siebie i braci Antoniego i Kaspra Mieszkowskich, oraz krewnych Michała i Ignacego Dąbrowskich summę zł. 2000, osobno dla siebie zł. 200, zeszyły zaś Romuald Brzozowski mając podobnie sobie zł. 4865 gr. 16 zasądzone dekretem b. Pruskiej Biał. Regencyi na massie konkursowey zeszłego Józefa Wyszowskiego dnia 15 augusta 1807 r. zapadłym. Gdy z powodu zmiany Rządu Pruskiego i niewypłacenia przez czas długi summ depozytalnych w teyże Regencyi Biał. pozostałych, odzyskać swych należności niemogli, tym czasem zaś dway bracia Antoni i Kasper Mieszkowscy, Michał i Ignacy Dąbrowscy, z sukcesorów zaś zeszłego Romualda Brzozowskiego wnuk jego Woyciech Kiersnowski niewiadomo gdzie wydalili się i życie zakończyli, pozwani zaś Kossakowscy, Wyszkowscy, Szczuka, Niewodowski, i Modzelewscy lubo współ kredytoremie tej masy w przekonaniu widac o niesłuszności swych pretensyi,

żadnych starań z pozywającemi nieczynią o rozdział tej masy przez Rząd do wypłaty w każdym czasie już przygotowanej; przeto znieszeni są obzał, edyktalnie przez gazety powoływać do rozprawy sądowej, w której otrzymawszy już w dniu 20 marca b. r. dekret niestanny pierwszego stopnia, powtórnie pozywają i prosić będą, o zapłatę solucyi za kondemnację w zysku bannicy doczesnej otrzymaną, o przysądzenie żal. Mieszkowskiemu summy 2200 zł. z Procentami drugie tyle, a żal. Arcichowskiemu, pryncypatowej, Kiersnowskiemu i Dążeńskiemu jako sukcesorom Romualda Brzozowskiego zł. 4865 gr. 16, z procentami drugie tyle, z masy konkursowej Józefa Wyszowskiego, i dozwolenie żal. takowych summ odebrania z tejże masy pod zawiadywaniem Sądu Gł. Biał. w ilości rub. sr. 1945 kop. 62½ zostających, o uchylenie wszelkich zarzutów ze strony obzał. czynić się mogących, o wskazanie wiecznej amissyi czyli upadku pretensyi obzał. i wszelkich niestawiających kredytorów do tejże masy konkursowej Wyszowskiego stosować się mogących, i o wskazanie powrotu kosztów prawnych, pod inekwitacją do majątku pozwanych.

Roku 1829 maja 1 dnia. Woźny świadczę, iż tę kopią pozwu dla wiadomości pozwanych do Redakcyi Kuryera Litewskiego dla umieszczenia w tejże gazecie przesłałem

Woźny Pttu Białostoc. Józef Sobolewski.

Wolno drukować. 6 maja 1829. Michał Oczapowski Prof. Uniwer., Cenzor.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładującego całą Rossyą etc. etc. etc.

1 Uur. Józefowi Andrzejowi dwóch imion, Adamowi i Janowi Wnorowskim, Teodozyi z Wnorowskich Chałubińskiej w dokładzie męża, i małoletniemu Soterowi Chałubińskiemu z Tekli Wnorowskiej rodzącemu się w dokładzie oycy i opiekuna Szymona Chałubińskiego, Maryannie Rudnickiej, pozew w miejsce exekucyi przed Sąd spraw Cywilnych Bielic. i Droh. Pttow na kadencję następną S. Trojecką r. b. w mieście Bielsku odbywać się mającą, z powództwa Uur. Jana Głuchoniemego w asystencyi Kuratora Józefa Skwierczyńskiego oraz Kaspra braci rodzonych Łazowskich i Maryanny z Łazowskich Skwierczyńskiej w dokładzie męża działającej, w stosunek do dowodów i uprzednio wyniesionej żałoby i za oną niestannego wyroku uzyskanego na obzał. o to: zeszyły Maciej Wnorowski ostatniej woli swojej rozporządzeniem dnia 25 marca uczynionem, a dnia 7 kwietnia 1795 r. do Akt Ratusza Wasilkowskiego wprowadzonym zrobiwszy Ur. Pogonowskiego Exekutorem Testamentu, zobowiązał ażeby między innemi i żal. matce zeszyłej Antoninie w paucyjskim stanie zostającej, a pozniej za oycę żal. wyszyły, zapłacił z gotowych pieniędzy zł. 1500 i z dalszych funduszów po ich ściągnięciu czer. zł. 250, a pozostałą od rozdziału ilości gotówki, ażeby w równej porcy między cztery siostry, Pogonowską, Rudnicką i Magdaleny poźniej za Klepackiego wyszyłą, oraz żal. matkę rozdzielił. Ur. zaś Pogonowski po zgonie Testatora zabrawszy pieniądze gotowe, część z nich dla swojej żony potraciwszy, resztę pozostałą dla trzech jej sióstr zł. 8413 gr. 18 wynoszącą, na folwarku Rameykach lokował, którą w roku 1818 podniósł, procent zaś od tej summy w ilości zł. 9261 gr. 25 narosły, poźniej za kaucyą z depozytu Sądu Gł. Biał. odebrał; nadto z dóbr

Sidry zciągnął zł. 7372 gr. 22 i z summy w depozycie specjalnym pod zawiadywaniem Sądu Gł. będącej w obligacyach Pruskich gotówką wogóle zł. 10,368 gr. 18 za kaucyą odebrał, także sumę w depozycie cywilnym będącą z rub. srebr. 671 kop. 60 składającą się, także pod kaucyą z tegoż Sądu przyjął, oraz sumę jeszcze za Rządu Pruskiego tal. pruskich 200, z Regencyi Biał. w roku 1806 odebrał i takowe summy u siebie utrzymuje, a to dla tego że Regencya Pruska poczyniła zarzuty przeciwko ważności testamentu opuszczającego Andrzeja Józefa dwu imiennego a zaś Franciszka i Ignacego Wnorowskich zupełnie od sukcesyi usuwającego synów testatora i jakoby niemającego formalności prawami Polskimi zakreślonych. Testament ten ze swojego nastania jest ważnym teraz tem bardziej uprawnionym został, z przyczyny niejawienia więcej trzech dawności sukcesorów ominionych, za których Regencya poczyniła zarzuty, przez nikogo niepoparte. Między tém Ignacy Wnorowski, Klepacka bezpótomnie pomarli, z których po Klepackiej na obzał. Pogonowską, Rudnicką i żal. sukcesyja Testamentem spornym dla niej zapisana spadła w równej proporcji, należy. A tak żal. summ w stopniu matki i w trzeciej części w stopniu zmarłej Klepackiej Testamentem spornym zapisanych sobie należnych, gdy pozyskać nie mogą, Ur. zaś Pogonowski nadpłaciwszy tylko żal. sumę rub. sr. 656, resztę z summ ściągniętych u siebie zatrzymał a jeszcze znaczną sumę tak Dekretem Exdywizyi Sidrzańskiej wykazaną, jakoteż u różnych osob do pozyskania należną, z powodu poczynionych przeciwko Testamentowi zarzutów odebrać takowych summ niemożna, przeto żal. zmuszeni są, celem pozyskania swojej należności udać się w opiekę prawa i w tym względzie następne przynoszą żądania: ażeby Sąd Cywilny obzał. do warowania miejsca stannosci na kondemnację w dniu 13 marca b. r. z zyskiem bannicy doczesnej uzyskaną, zobowiązał, poczem Testament sporny dotąd przez obzał. niezaprzeczony, i samą dawnością czasu uprawniony utwierdziwszy, mocą onego summy jedną z Testamentu dla żal. matki zapisaną, a drugą z głowy zmarłej Magdaleny Klepackiej w trzeciej części przypadłą z procentami i kosztami dla żal. zasądził. Nadpłaconą ilość ze schedy dla żal. zasądzić się mającej potracił, i oraz daną kaucyą na przeniesienie summy uwolnił, i to wszystko rozwiązał, co czasu sprawy proszonym i dowiedzionem będzie. Z wolną poprawą na żalobie.

Roku 1829 miesiąca maja 1 dnia, niżej podpisany woźny za zgodność tej kopii z autentyczną żałobą poświadczam.

Woźny Sądu Głównego Białostockiego Kazimierz Sachoński.

Wolno drukować 6 maja 1829. Michał Oczapowski Professor Uniwer., Cenzor.

1 Murowany dom w mieście guberni Wileńskiej na przedmieściu Pohulanka sytuowany, obywateli Hellertów, z przynależącem do onego gruntem i ogrodem fruktowym, ze szkółką i topolami, oraz warzywnym, również stojącą ze składem i lodownią, do sprzedania; życzący sobie kupić takowy dom, niech się zgłosi do właściciela tamże mieszkającego. Maja 7 dnia 1829 roku.

Wolno drukować Polimeyster Chrzastowski,